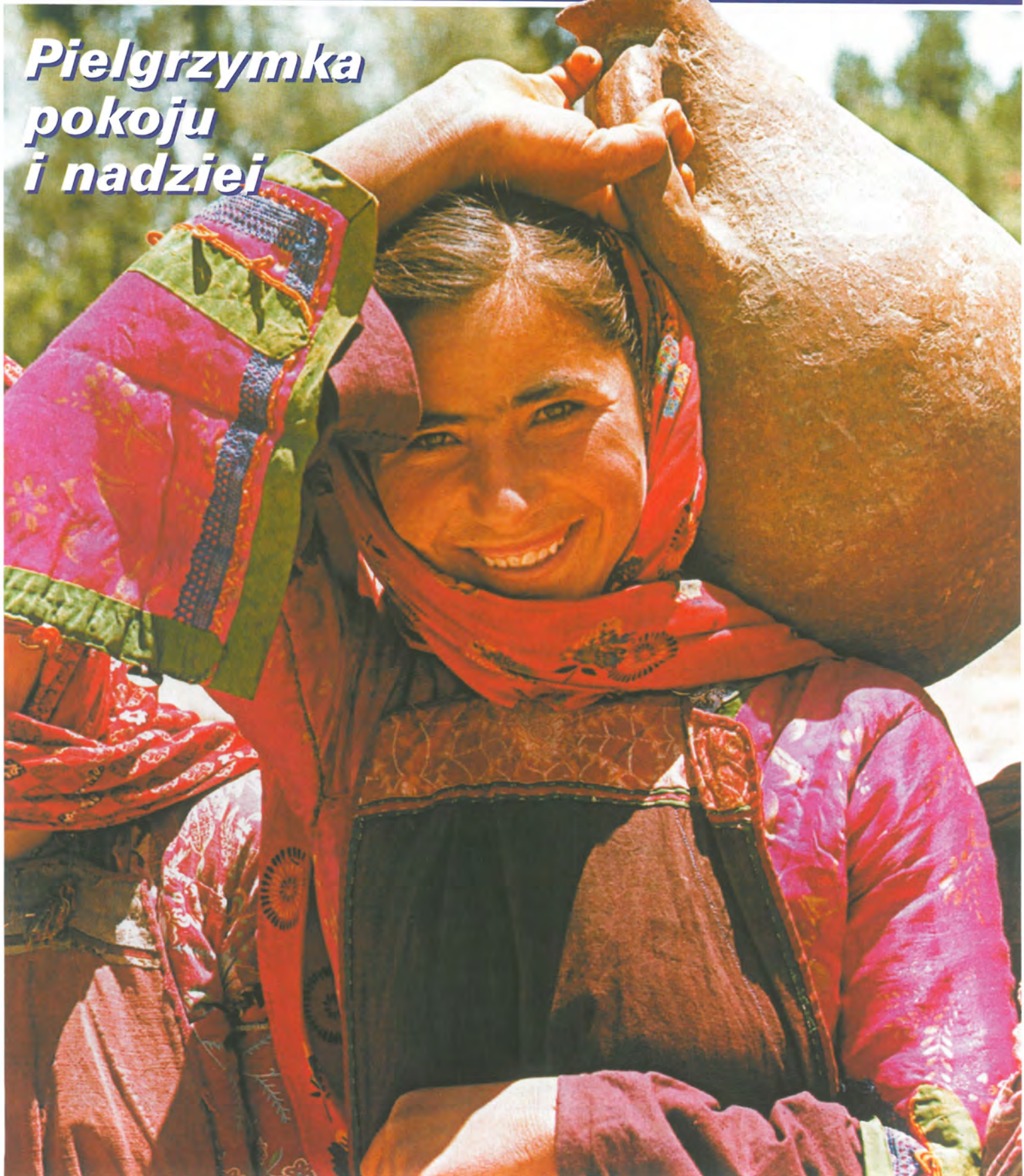

LISTOPAD – GRUDZIEŃ NR 6 ROK 19/2001

ISSN 0209-1348

misyjne drogi

***Pielgrzymka
pokoju
i nadziei***

Misyjne Drogi – dwumiesięcznik prezentujący pracę ewangelizacyjną, ze szczególnym uwzględnieniem działalności Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej.

Nr 6/90   listopad–grudzień   19/2001

Redakcja

Pielgrzymka pokoju i nadziei 3

Józef Krajewski

Kraj jeszcze mało znany. Kościół w Kazachstanie .. 4

Marek Szefran

Pracownicy pierwszej godziny 8

O. Alfons Kupka OMI

Kazachstanie, nie lękaj się!

Podróż Jana Pawła II do Kazachstanu

22–25 września 2001 r. 10

O. Andrzej Madej OMI

Ziemia spotkania 15

Kinga Baszczuk

Na straży narodowej tradycji.

Kościół w Armenii 17

Andrzej Kurowski

Jeden jest Pan, jedna wiara, jeden chrzest.

Podróż apostolska Jana Pawła II do Armenii

25–27 września 2001 r. 21

Listy misjonarzy 28

O. Wojciech Kluj OMI

Mamy polskiego biskupa na Madagaskarze 34

O. Leon Nieścior OMI

Jesteśmy w drodze.

75-lecie Wyższego Seminarium Duchownego

Misjonarzy Oblatów M.N. w Obrze 36

Wiadomości misyjne 39

Edward Poskier

Nieś radość życia.

Wspomnienie o Tekli Jędrzejko 44

S. Tadea-Józefa Augustyn OP

Aby wszyscy byli jedno 46

Papieskie Intencje Misyjne 48

S. Celina Natanek MA

Kochać innych bezwarunkowo 50

Okładka I:

Dziewczyna armeńska z jednej z wiosek nad granicą z Iranem.

Foto: Vivant univers

Zdjęcie w środku:

Jana Pawła II oraz katolika Garegina II łączy długotrwała przyjaźń.

Foto: A. Mari

Okładka IV:

Radość z przybycia Ojca Świętego przeżyli zwłaszcza katolicycy Ormianie z ubogich wiosek.

Foto: Vivant univers

Foto: W. Kluj OMI

Misyjne Drogi

docierają na wszystkie kontynenty, aby śledzić, podziwiać i duchowo uczestniczyć w misyjnych drogach Ojca Świętego oraz tysięcy misjonarzy i misjonek na całym świecie!

*Czy już odnowiłeś ich prenumeratę?
Może zamówisz ją dla kogoś, jako świąteczny prezent?
Może zachęcisz kogoś z otoczenia do prenumeraty lub włączysz się w kolportaż?*

Warunki prenumeraty podane są na str. 51.

**Dziękujemy za życzliwą współpracę.
Misjonarze Oblaci Maryi Niepokalanej**

Pielgrzymka pokoju i nadziei

Papieska pielgrzymka do Kazachstanu i Armenii przypadła w szczególnym momencie dziejów. Jan Paweł II wyruszył do kraju o większości muzułmańskiej w niespełna dwa tygodnie po największym w dziejach świata zamachu terrorystycznym, za którym – jak się powszechnie sądzi – stoją islamscy fundamentaliści. Natychmiastową odpowiedzią Papieża był kilkakrotnie powtarzany apel o pokój i przypomnienie, że „nienawiść, fanatyzm i terroryzm profanują imię Boga i zniekształcają prawdziwy obraz człowieka”. Hasło pielgrzymki do Kazachstanu – „Miłujcie się nawzajem” – nabrało dodatkowej wymowy. Ta podróż Papieża stała się pielgrzymką pokoju i nadziei.

Jeszcze dwa dni przed tą podróżą spekulowano, że z uwagi na niepewną sytuację w tym regionie świata i spodziewany atak odwetowy na Afganistan Jan Paweł II odwoła swą pielgrzymkę. Kiedy okazało się, że Papież nie zamierza rezygnować, świat z napięciem oczekiwał jego słów: w jaki sposób od-

niesie się do niepewnej sytuacji świata, który po 11 września nie jest już taki sam. Świat nie zawiódł się: „Nie przemoc, ale dialog może światu przywrócić upragniony pokój” – mówił Jan Paweł II. Wezwał, aby głoszona przez Chrystusa *logika miłości* stała się programem życia każdego wierzącego, że tylko ona „może jednoczyć chrześcijan i muzułmanów, pobudzając ich do budowania razem *cywilizacji miłości*”.

W atmosferze powszechnego niepokoju, jaka ogarnęła świat, były to słowa niezwykle ważne. Czekano na nie – niosły ludziom pokój i nadzieję, nie tylko w Kazachstanie. Nabrały znaczenia międzynarodowego.

Redakcja

**Jan Paweł II
w rozmowie z prezydentem Kazachstanu
Nursułtanem Nazarbajewem.**

Foto: KNA-Bild

Kościół w Kazachstanie

Kraj jeszcze mało znany

Kazachstan jest krajem jeszcze stosunkowo mało znanym. Wielu odkryło go dopiero dzięki ostatniej pielgrzymce Jana Pawła II. Ma dużo bogactw naturalnych, ale ludzie są w nim tak biedni, jak w krajach Trzeciego Świata. Jest to kraj z połową ludności muzułmańskiej, ale respektujący również inne tradycje religijne. Państwo niepodległe zaledwie od dziesięciu lat uczyniło wszystko, aby zaprosić do siebie Ojca Świętego.

Kazachstan ma olbrzymią powierzchnię: 2 717 300 km² (jest dziewięciokrotnie większy od Polski). Rozciąga się od dorzecza

Wołgi do masywu Tien Szan i Ałtaju aż po granicę z Chinami; graniczy z Rosją, Chinami, Kirgistanem, Uzbekistanem i Turkmenistanem. Jego stolicą jest Astana. Z 16 320 000 mieszkańców 47% wyznaje islam, 44% prawosławie, a katolicy stanowią zaledwie 1,8% ludności. Relacje Kościoła katolickiego z prawosławnym są dobre. W wielu przypadkach istnieją różne formy współpracy. „Odwilż” religijna, spowodowana odejściem wojującego ateizmu z okresu sowieckiego, doprowadziła do tego, że w ciągu dziesięciu lat, tzn. od odzyskania niepodległości, zareje-

Bezkresne są kazachskie stepy.

Foto: A. Madej OMI

strowano tam ponad 600 Kościołów i sekt.

Krótką historia

Poczynając od VI w. po Chrystusie, w kolejnych wiekach na terenach Kazachstanu powstawały i upadały rozmaite związki plemienne. Podbój Azji przez Dżyngis-chana spowodował olbrzymie przemieszanie się ludności i jej jednoczenie się w ramach wielkich organizmów politycznych. Po upadku Złotej Ordy i krótkotrwałego imperium Tamerlana w XV w., w wyniku walk wewnętrznych powstał m.in. chanat uzbeki, z którego później wyłonił się chanat kazachski. Określenia: Uzbek i Kazach nie miały wtedy jeszcze znaczenia etnicznego. Kazach oznaczał człowieka wolnego. Na przełomie XV i XVI w. Kazachowie umocnili swoje imperium (chanat kazachski), kontrolując w pewnych okresach cały obszar stepów. W XVI w. roz-

Groby pierwszych zesłańców w Oziornym.

Chcesz przeczytać więcej?

Zamów prenumeratę, aby otrzymać dostęp do pełnej zawartości czytelní.